

דף יח.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן תקל סעיף א

א. חול המועד אסור במקצת מלאכות ומותר במקצתן ר.

הגה: והכל לפי צורך הענין שהיה נראה לחכמים להתיר ש.

סד. בגמ' בחגיגה י"ח דאיסור מלאכה בחוה"מ הוא מן התורה, והתורה מסרה לחכמים איזה מלאכות להתיר. ב"י. ודעת הטור להכריע דאיסור מלאכה בחוה"מ מדרבנן. ומשמע דדעת מר"ן השו"ע וכן הוא בב"י שמלאכה בחוה"מ איסור תורה, וא"כ בספיקא, לחומרא. וי"א דדעת מר"ן ג"כ איסורו מדרבנן. כה"ח אות א'.

וּבפסחים בדף קי"ח ע"א אמרו, כל המבזה את המועדות כאלו עובד ע"ז. ופירש רש"י שעושה מלאכה בחוה"מ, ומשמע דהיינו למ"ד איסור מלאכה מן התורה, ועיין בכה"ח אות ב'.

וּבפ' ג' דאבות אמרו המבזה את המועדות וכו' אין לו חלק לעולם הבא, ופי' רש"י שם שחילל המועדות בעשיית מלאכה או שנוהג בהם מנהג חול באכילה ושתיה, וחוה"מ בכלל מקראי קודש שצריך לכבדם באכילה ושתיה ובכסות כשאר יו"ט.

וּמצוה לכתחילה לקבוע סעודה בחוה"מ על הפת אחת בלילה ואחת ביום. מ"ב אות א'. וי"א דיש לכבדו ולבצוע על ב' כיכרות כמו בשבת ויו"ט ע"מ לכבדם יותר מן החול. כה"ח אות ד'. וכתב החיד"א דאיסור גדול בשחוק וקלות ראש יותר מעשיית מלאכה בחוה"מ, מ"ב אות ב'. כה"ח אות ה'.

סה. כגון דבר האבד אם לא יעשנו. והתירו כל צרכי הרבים, ואפי' צרכי יחיד אם אינו מעשה אומן, וכן התירו כל צרכי המועד לצורך אוכל נפש. וכן אם אין לפועל מה לאכול מותר גם במלאכות אסורות.

וּמותר להרוג בחוה"מ יתושים וזבובים המצערים את האדם אפי' שיכול להבריחם, כיון שמיד חוזרים. והוי מלאכה שאינה צריכה לגופה ויש בו צורך אדם ומותר, כ"כ הרדב"ז בח"ב סי' תשכ"ז.

שבת שחל באמצע חוה"מ, במוצאי שבת יכרך על הבשמים ועל הנר. כה"ח אות י'.

דף יח:

או"ח סימן קנח סעיף א

עין משפט א.

א. כשבא לאכול פת שמברכין עליו המוציא יטול ידיו ת אפי' שאינו יודע שנגעו בשום דבר טומאה, ויברך על נטילת ידים, אבל על פת שאין מברכין עליו המוציא אלא מזונות ואינו קובע סעודתו * עליהם א"צ נטילת ידים.

או"ח סימן קנח סעיף א

עין משפט ר.ש.

עין בסעיף הקודם

או"ח סימן קנח סעיף ה

עין משפט ת.

ה. הנוטל ידיו לפירות הרי זה מגסי הרוח ^ב.

סו. חולין ק"ו ע"א כדי שירגילו אוכלי תרומה ליטול ידיהם נוהגת גם בחולין, ועוד תקנו חכמים משום נקיות.

ו צריך ליטול יד ימין תחלה כדי שתשמש יד השמאל לימין, אבל נוטל הכלי ביד ימינו ונותנו ליד שמאלו.

ז מי שיש לו מכה בידו אחת ונוטל רק ידו אחת אפ"ה יברך על נטילת ידים, כה"ח אות ד'.

ח מי שברך על נטילת ידים ונמלך שלא לאכול לא הוי ברכה לבטלה כ"כ הריטב"א בחידושו על חולין ק"ו. אבל יש לפקפק דנראה דאין הכל מודים בזה. ע"כ צריך לזהר לכתחילה שלא יגרום לעשות ברכה לבטלה אם אפשר לו לקיים המצוה. כה"ח אות ו'.

טז. משמע דאם קובע סעודתו עליהם מברך המוציא כמ"ש בסי' קס"ח סעיף ו', וצריך ליטול ולברך על נטילת ידים, והלבוש כתב דיטול ולא יברך על נטילת ידים ויותר טוב שיאכל מקודם כביצה פת כדי שיאכל ויברך. ואח"כ יאכל המזונות ואז יברך גם ענט"י וכ"כ השל"ה. אבל המ"א בס"ק ב' כתב דיברך ענט"י בקובע סעודתו על מזונות וכ"כ הט"ז בס"ק ב'. וכך נהגו ליטול ולברך הגם שיש מחלוקת ובמקום מחלוקת אמרינן סב"ל אפי' נגד מר"ן כיון שכבר נהגו כך אין אומרים סב"ל נגד מנהג, כה"ח אות ז'.

סח. שלא גזרו על הפירות משום שאין תרומתן מן התורה אלא ענבים אחר שעשה מהם יין, וזיתים אחר שעשה מהם שמן, מ"א ס"ק ט' מב"י.

זה"ה לנוטל ידיו לבשר או לגבינה או לירקות הרי זה מגסי הרוח, אבל אם טבלם במשקה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: והיינו שנוטלן בתורת חיוב אבל משום נקיות מותר ^ג.

ה. ו. בשר צלי יש מי שנראה מדבריו אע"פ שמוהל טופח עליו דינו כפירות ^ד וא"צ נטילה.

תבשיל מחיטים והם נגובים ^ה דינו כפירות.

עין משפט א.ב.ג. או"ח סימן קנט פעיף יג

יג. טז. לכתחלה כיון הנוטל ^ו לנטילה המכשרת לאכילה.

הגה: וכוונת הנותן ג"כ מועילה אפי' שלא כיון הנוטל כלל.

או נשרו במים ועוד המים עליהם צריך נטילה, כה"ח אות נ'.

סט. ועיין בזהר פ' בלק דף קפ"ו ע"א דמי שמברך בידים מזוהמות חייב מיתה, וצריך ליזהר גם לברכה אחרונה שיהיו ידיו נקיות, כה"ח אות נ"ג.

ע. שאין המוהל שעליו נקרא משקה ודינו כפירות, לבוש, מיהו הב"ח כתב דיטול ידיו לצלי טופח והט"ז כתב דהעיקר כהב"י דא"צ נטילה וכן עיקר, כה"ח אות נ"ד. ואין לחוש לאותן מים שהודח בהן הבשר לפני הצליה דאותן מים כבר כלו ונשרפו באש קודם הצליה, מיהו דעת הגר"א דאם הודח הבשר במים לפני הצלי צריך נטילה, כה"ח אות נ"ה.

עא. אבל אם הם בטופח ע"מ להטפח צריך נטילה ואפי' במבושל וכן עיקר וראוי להורות, כה"ח אות נ"ז.

ומש"כ והם נגובים היינו ממים אבל ממשקה של עצמם היוצא מהם לאו מז' המשקין הם וא"צ נטילה.

וכן שומן אווז או שומן בשר א"צ נטילה, ט"ז ס"ק ט'.

וכתב הט"ז דמיני עיסה המבושלים במים אף שיש שם רוטב א"צ נטילה לעיסה, והטעם דלא עשוי שיגע בעיסה ביד אלא ע"י כף, כה"ח אות נ"ט, אין זה דומה לדברי הט"ז. דהט"ז מדבר במאכל הדומה לדייסא עיי"ש וכשאוכלו בכף, ולא כאשר אוכלו ביד.

עב. חגיגה י"ח, וצ"ע מדוע לא נזהרים בזה שלדעת הרשב"א אפי' בדיעבד אם לא כיון לא עלתה לו נטילה, וכ"כ המ"א בס"ק כ"ה דיש להורות כהרשב"א, אבל מר"ן השו"ע פסק דבדיעבד עלתה לו, ולמעשה אם נטל בלא כוונה ולא בירך ונזכר קודם שניגב, יחזור ויטול בכונה ויברך. ואם נזכר אחרי שניגב ועדיין לא בירך יגע במקומות המכוסים ויטול בכונה זו ויברך, ואם נזכר אחר שבירך לא יחזור לברך, אלא יטול בלא ברכה. ועיין בכה"ח אות ע"ח.

גם במטביל ידיו צריך כוונה ומ"מ לדבר שטיבולו במשקה א"צ כוונה.